

De ervaringen en de gevolgen van dwangmaatregelen in de GGz.

Gepubliceerd: 24-10-2016 Laatste bijgewerkt: 06-02-2024

In het onderhavige onderzoek worden de in de literatuur beschreven aannames ten aanzien van de traumatische gevolgen van dwangmaatregelen onderzocht. Er wordt getracht zicht te krijgen op de vraag hoe patiënten dwangmaatregelen ervaren, in hoeverre...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Psychiatrische stoornissen NEG
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON43847

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Dwangmaatregelen en trauma.

Aandoening

- Psychiatrische stoornissen NEG

Synoniemen aandoening

Psychotrauma, PTSS

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Parnassia Bavo Groep (Den Haag)

Overige ondersteuning: Parnassia Groep

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Dwangmaatregelen, Ervaringen, Gevolgen, Trauma

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De centrale onderzoeksvariabelen zijn de ervaringen t.a.v. dwangmaatregelen, de frequentie en intensiteit van PTSS-symptomen tijdens de opname en drie maanden na ontslag en copingstrategieën.

Secundaire uitkomstmaten

De volgende achtergrondvariabelen worden in kaart gebracht. Per variabele staat tussen haakjes het aantal predictoren vermeld. Deze aantallen zijn tot stand gekomen op basis van het aantal antwoordcategorieën min één vrijheidsgraad. In totaal betreft het 22 te onderzoeken predictoren :

- * Geslacht (1)
- * Leeftijd (1)
- * Etniciteit (2)
- * Hoofddiagnose (2)
- * Ernst psychopathologie (K Axis)(1)
- * Soort dwangmaatregel (2)
- * Eerdere dwangervaringen (2)
- * Gebeurtenissen tijdens opname (PEQ) (2)
- * Positieve ervaring tijdens opname (1)
- * Duur opname (1)
- * Subschalen Coercion Experience Scale (CES) (5)
- * Subschalen DUBRICSI (2)

Om mogelijke selectiebias zichtbaar te maken worden kenmerken van niet-deelnemende patiënten in kaart gebracht. Het betreft de reden om niet aan het onderzoek deel te kunnen/willen nemen, de hoofddiagnose, het geslacht, de leeftijd, de opnameduur en de opnamereden.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Sinds 2000 is er in de Nederlandse geestelijke gezondheidszorg een cultuuromslag gaande op het gebied van dwang- en drangtoepassing. De nadruk wordt steeds meer gelegd op het voorkómen van toepassing van dwang en drang. Daarnaast is er aandacht voor de gevolgen van ondergane dwangmaatregelen bij patiënten. Aangenomen wordt dat dwangmaatregelen toegepast bij GGz-patiënten traumatiserend kunnen zijn. In de literatuur wordt deze aanname echter alleen via kleinschalig kwalitatief onderzoek onderbouwd. Er is geen onderzoek bekend waarin deze aanname door middel van kwantitatief onderzoek wordt bevestigd.

Doel van het onderzoek

In het onderhavige onderzoek worden de in de literatuur beschreven aannames ten aanzien van de traumatische gevolgen van dwangmaatregelen onderzocht. Er wordt getracht zicht te krijgen op de vraag hoe patiënten dwangmaatregelen ervaren, in hoeverre deze maatregelen samenhangen met PTSS-symptomen qua intensiteit, frequentie en eventueel diagnose, en in hoeverre er een relatie is tussen deze symptomen en de door de patiënt tijdens de opname gehanteerde copingstrategieën. Daarnaast wordt er zicht verkregen op andere potentieel traumatische opname-ervaringen. De dwangmaatregelen die in dit onderzoek in kaart worden gebracht zijn (1) het verblijf op een gesloten afdeling en separatie (met of zonder dwangmedicatie tijdens de separatie), (2) het verblijf op een gesloten afdeling en enkel dwangmedicatie en (3) het verblijf op een gesloten afdeling zonder aanvullende dwangmaatregel(en). De resultaten van dit onderzoek vormen de basis voor een kwalitatieve verbetering van de zorg in de GGz.

Onderzoeksopzet

De onderzoeksvragen worden door middel van observationeel onderzoek beantwoord. Op drie gesloten opnameafdelingen (locatie Castricum, locatie Den Haag, locatie Rotterdam) van de Parnassia Groep beantwoorden 318 patiënten vragen over hun dwangervaringen tijdens de opname (Coercion Experience Scale, CES) en

wordt in kaart gebracht in welke mate er sprake is van PTSS-symptomen (PTSS Checklist, PCL-5). Met twee aanvullende vragenlijsten worden mogelijk andere traumatiserende gebeurtenissen (Psychiatric Experiences Questionnaire, PEQ) en copingstrategieën (Dutch Brief Coping Strategy Indicator, DuBriSCI) tijdens de opname in kaart gebracht. Per te onderzoeken dwangmaatregel worden 106 patiënten geïnccludeerd. Het betreft de dwangmaatregelen separatie (met of zonder dwangmedicatie), enkel dwangmedicatie en het verblijf op een gesloten afdeling (zonder separatie of dwangmedicatie).

Inschatting van belasting en risico

Als de crisisfase tijdens de opname in remissie is beantwoorden patiënten een aantal vragenlijsten. Dit duurt ongeveer anderhalf uur. Het onderzoek biedt inzicht in de ervaringen van patiënten ten aanzien van opgelegde dwangmaatregelen en de mogelijk negatieve gevolgen daarvan. De deelnemende patiënten hebben geen direct profijt van deelname aan het onderzoek. De resultaten van dit onderzoek dragen op termijn bij aan een kwaliteitsverbetering van de zorg en behandeling voor deze patiëntengroep.

Teneinde de uitvoerbaarheid van het onderzoek in te schatten is de psychiater en manager van de grootste gesloten opnameafdeling van de GGz in Nederland, tevens, één van de drie onderzoeksafdelingen, geraadpleegd. Zowel de duur van het interview als het soort vragen vormen naar verwachting geen belemmering voor de gegevensverzameling. Uit soortgelijk onderzoek op deze afdeling blijkt een grote bereidheid van patiënten om over hun opname-ervaringen te vertellen. De hoofdonderzoeker heeft identieke ervaringen uit onderzoek naar dwangervaringen bij een overeenkomstige onderzoekspopulatie.

Mocht uit de dataverzameling van individuele patiënten blijken dat er sprake is van ernstige PTSS symptomen, wordt hen gevraagd of ze er bezwaar tegen hebben dat de behandelaar door de onderzoeksmedewerker hiervan op de hoogte wordt gesteld, zodat eventueel een specifieke behandeling voor PTSS kan worden gegeven. Indien de respondent hier bezwaar tegen maakt dan wordt hij/zij aangeraden zelf met de behandelaar contact op te nemen. Bij geen bezwaar wordt de patiënt gevraagd om dit schriftelijk te bevestigen.

Contactpersonen

Publiek

Parnassia Bavo Groep (Den Haag)

Kiwistraat 32

Den Haag 2552 DH
NL

Wetenschappelijk

Parnassia Bavo Groep (Den Haag)

Kiwistraat 32
Den Haag 2552 DH
NL

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Opgenomen patiënten van acute opname afdeling in de GGz
Patiënten die een van de te onderzoeken dwangmaatregelen hebben ervaren tijdens de opname
Crisis is in remissie
Ouder dan 18
Goede nederlandse schrijf- en spreekvaardigheden

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Patiënten die de nederlandse taal niet machtig zijn
Patiënten die door hun psychische toestand niet in staat zijn onderzoeksvragen te beantwoorden.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geen controle groep
Doel:	Anders

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	04-02-2014
Aantal proefpersonen:	318
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	11-11-2013
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Leids Universitair Medisch Centrum (Leiden)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	24-10-2016
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Leids Universitair Medisch Centrum (Leiden)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register

CCMO

ID

NL39420.058.13